

Задачами планування економічного розвитку морських торговельних портів, що необхідно вирішити для повної і об'єктивної оцінки розвитку, є наступні:

- оцінка показників і динаміки економічного розвитку, виявлення сталих і перспективних економічних зв'язків, визначення проблем економічного характеру;
- оцінка показників і динаміки соціального розвитку, визначення проблем соціального характеру;
- оцінка екологічних проблем;
- оцінка виконання попередніх програм розвитку, виявлення причин, що не дозволили досягти поставлених задач;
- оцінка ресурсного, виробничого, фінансового, інвестиційного, інноваційного потенціалу економічного розвитку.

Висновки та пропозиції. Результатом дослідження стала розробка концептуальних основ формування механізму стратегічного планування економічного розвитку морських торговельних портів. Визначено об'єкт, предмет, систему принципів і факторів, які слід враховувати при обґрунтуванні економічного розвитку портів. Розроблено механізм і визначено задачі прогнозування і планування економічного розвитку морських торговельних портів, що необхідно вирішити для повної і об'єктивної оцінки розвитку.

Перспектива подальших досліджень. Подальші дослідження слід спрямовувати на розробку моделей економічного розвитку системи морських портів України.

Джерела та література

1. Воловик Е. Транспорт и проблемы национальной экономики // Экономист. – 2002. – №10. – С.32–37.
2. Блудова Т. Глобалізація транспортної системи та поняття “транзитний потенціал країни” // Економіка України. – 2006. – №10. – С.73–78.
3. Фащевський М., Чернюк Л. Геоенімічний потенціал розвитку продуктивних сил України // Економіка України. – 2002. – №7. – С.32–36.
4. Буркинський Б.В., Котлубай М.И. Современные тенденции глобализации и регионализации рынка транспортных услуг // Экономические инновации. Выпуск 10: Тенденции глобализации и регионализации социально-экономического развития (экономические трансформации, экономика и экология). Сборник научных работ. – Одесса: Институт проблем рынка и экономико-экологических исследований НАН Украины, 2001. – С.15–22.
5. Буркинський Б., Котлубай М., Котлубай О. Про роздержавлення морських торгових портів України // Економіка України. – 2006. – № 11. – С.12–18.
6. Иванов В. О перспективах морских портов Украины // Порты Украины. – 2006. – №3. – С.16–18.
7. Лесник А. Программа совершенствования управления и развития портового хозяйства Украины // Порты Украины. – 2003. – №5. – С. 10–12.
8. Соболев Ю., Дикань В. Успехи перевозок – в объединении усилий // Голос Украины. – 2003. – №67.
9. Степанов О. О стратегии развития портов Украины // Судоходство. – 2003. – № 9–10. – С.31.
10. Чекаловець В., Олефір І., Пустовіт О. Реструктуризація портового господарства України: проблеми, принципи та основні напрямки // Економіст. – 2004. – №2. – С. 42–45.
11. Ансофф И. Стратегическое управление: Сокр. пер. с англ. / Науч. ред. и авт. предисл. Л.И. Евенко. – М.: Экономика, 1989. – 519 с.
12. Закон Украины “О государственном прогнозировании и разработке программ экономического и социального развития Украины” 23 марта 2000 г. № 1602–III // Відомості ВР України. – 2000. – № 25. – С.195.

Мітал О.Г.

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Однією з головних функцій держави в ринковій економіці є сприяння економічному розвитку країни. Формуючи інститути розвитку, які стимулюють впровадження новітніх технологій та здійснення інноваційної діяльності, держава створює умови для інвестиційної активності та економічному розвитку.

Актуальність цього дослідження полягає в тому, що висвітлені проблеми створення сприятливого інвестиційного клімату.

Зростаюча роль регіонів у соціально-економічному розвитку країни, децентралізація управління економікою зумовлюють посилення відповідальності органів державної виконавчої влади за створення сприятливого інвестиційного клімату в регіонах.

Мета дослідження полягає в запровадженні нових аспектів покращення інвестиційного клімату регіонів України.

Новизною є рекомендації щодо розробки та впровадження нових напрямів щодо покращення інвестиційного клімату регіонів України.

Об'єктом є інвестиційний процес у регіонах України.

Поняття інвестиційного клімату відрізняється складністю і комплексністю та розглядається як на макро– так і на мікроекономічному рівнях.

Для аналізу інвестиційної привабливості регіонів вирішальне значення має саме макроекономічний рівень, який містить у собі показники політичного, економічного й соціального середовища для інвестицій.

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Мікроекономічний рівень виявляє себе через двосторонні відносини фірми-інвестора й конкретних державних органів, постачальників, покупців, банків а також профспілок і трудових колективів приймаючого регіону.

Макро- і мікрорівні інвестиційного клімату переважно сприймаються інвесторами як єдине ціле, оскільки, наприклад будь які зусилля державних органів по формуванню привабливого інвестиційного клімату можуть бути заблоковані з боку конкретних дійових осіб регіону.

Інвестиційний клімат регіону це – сукупність політичних, соціальних та економічних чинників, які бере до уваги інвестор, приймаючи рішення про здійснення інвестицій. Найвагомішими серед цих чинників є економічні параметри регіону, котрий залучає інвестиції.

Перелік конкретних показників, що характеризують інвестиційний клімат залежить від форми інвестицій, самого інвестора, терміну та умов інвестування. Для міжнародних кредитно-фінансових установ необхідно умовою інвестування здебільшого є державна гарантія. Приватні інвестори у своїх рішеннях керуються насамперед параметрами розвитку кредитно-фінансової системи регіону-одержувача (показник заборгованості, доступність банківського кредитування, виконання попередніх боргових зобов'язань тощо). Для осіб, котрі здійснюють портфельні інвестиції, обов'язковими умовами є наявність відповідного інвестиційного середовища (розвинутий фондовий ринок з елементами обслуговувальної інфраструктури) та можливість репатріації доходів. Інвесторів, котрі здійснюють пряме інвестування, крім фінансових показників, цікавлять ще й характеристики внутрішнього ринку регіону-одержувача (місткість ринку, купівельна спроможність населення, доступ до ринку, інфраструктура ринку), ресурсна база, рівень податків, наявність пільг для інвесторів, торговельна політика.

У роботі [2] наведено результати проведеного анкетування іноземних інвесторів щодо мотивів прийняття інвестиційних рішень.

Таблиця 1. Перелік мотивів для прийняття інвестиційного рішення.

№ п/п	Мотив	Характер мотиву				
		Дуже важливий	Важливий	Не дуже важливий	Не суттєвий	Не стосується діяльності інвестора
1	Нижча вартість робочої сили	1	6	6	7	–
2	Довший робочий Тиждень	1	2	3	13	1
3	Довший строк експлуатації обладнання	1	–	3	9	7
4	Нижчий рівень оподаткування	–	6	4	12	–
5	Не дуже жорсткі вимоги до екологічного стану	–	–	5	10	5
6	Кращі можливості для організації закупівель і матеріального забезпечення	2	3	1	9	5
7	Вихід на нові ринки збуту	12	7	1	–	–
8	Забезпечення потенційних ринків збуту	13	7	–	–	–
9	Збереження та розвиток наявних ринків збуту	5	4	2	9	–
10	Спрощені адміністративні процедури	1	2	1	16	–
11	Подолання бар'єрів для імпорту	2	5	2	1	10
12	Підвищення конкурентоспроможності продукції організацією виробництва в країні її збуту	1	5	–	6	8

Згідно цього анкетування найголовнішими мотивами було названо збутові. Вагомими мотивами виступили вартість робочої сили, рівень подолання бар'єрів для імпорту.[2]

Існують різні підходи до оцінки інвестиційного клімату національної економіки, які розрізняються залежно від цілей дослідження, по кількості аналізованих показників, їх якісних характеристиках, по вибору самих показників.

Існує універсальна методика оцінки інвестиційного клімату, розроблена Б.Тойном, П.Уолтерсом та інші, що охоплює максимальну кількість характеристик та дозволяє глибоко і всебічно оцінити ситуацію в регіоні в існуючий момент і судити про можливості її подальшого розвитку.

Вітчизняні вчені пропонують оцінювати інвестиційний клімат в Україні на основі виділення результуючого підприємницького ризику, складовими якого виступають: соціально-політичний ризик, внутрішньоекономічний ризик, зовнішньоекономічний ризик.

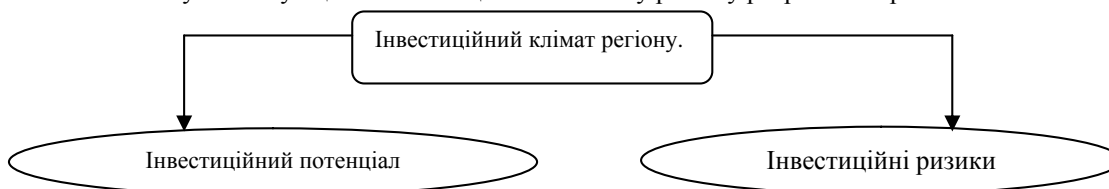
На мій погляд оцінку інвестиційного клімату регіонів доцільно проводити за бальною системою, перевагою якої є можливість кількісного зіставлення основних характеристик інвестиційного клімату і виділення показника, що результує, який враховує величини всіх складових і є критерієм привабливості регіону.

Узагальнену методику оцінки інвестиційного клімату за бальною системою надає І.А Бланк. Згідно йому інвестиційна привабливість регіонів України оцінюється на основі ранжування по наступним п'ятьом синтетичним показникам:

- рівень загальноєкономічного розвитку регіону;
- рівень розвитку інвестиційної інфраструктури регіону;
- демографічна характеристика регіону

- рівень розвитку ринкових відносин та комерційної інфраструктури регіону;
- рівень криміногенних, екологічних та інших ризиків. [1]

Найбільш повну систему оцінки інвестиційного клімату регіону розробила Орловська Ю.В

1. Виробничий потенціал.
2. Трудовий потенціал.
3. Рівень розвиненості ринкових відносин.
4. Рівень розвиненості комерційної інфраструктури.
5. Рівень споживчих можливостей.
6. Рівень інвестиційної активності.
7. Рівень розвитку інфраструктури.
8. Інноваційний потенціал.

1. Фінансові ризики.
2. Економічні ризики.
3. Соціальні ризики.
4. Кримінальні ризики.
5. Екологічні ризики.

Рис.1. Склад показників оцінки інвестиційної привабливості за методою Орловської Ю.В. [3]

Проаналізуємо поточний стан економічної активності регіонів України.

Таблиця 2. Загальноекономічний розвиток регіонів України

Область	Темпи приросту (зниження) обсягів промислової продукції	Темпи зростання обсягів продукції сільського господарства
	Січень 2007р. до січня 2006р.%	Січень 2007р. до січня 2006р.%
Україна	15,8	6,9
Автономна Республіка Крим	14,0	11,2
Вінницька	13,6	4,0
Волинська	33,8	4,5
Дніпропетровська	19,7	16,0
Донецька	11,7	0,9
Житомирська	14,6	1,1
Закарпатська	45,8	0,5
Запорізька	21,9	7,6
Івано-Франківська	3,5	8,0
Київська	15,8	5,5
Кіровоградська	24,3	0,967
Луганська	15,9	1,4
Львівська	19,6	2,6
Миколаївська	0,7	1,5
Одеська	11,3	0,984
Полтавська	16,0	30,6
Рівненська	31,7	3,4
Сумська	8,2	0,932
Тернопільська	19,1	0,981
Харківська	6,1	2,4
Херсонська	16,5	4,1
Хмельницька	5,0	13,2
Черкаська	27,0	15,5
Чернівецька	8,1	0,4
Чернігівська	12,4	4,4
м.Київ	22,2	–
м.Севастополь	38,3	–

За даними Держкомстату.

Під впливом різноманітних місцевих факторів структура господарських комплексів України відзначається значною диференціацією. Історично склалася група індустріально розвинених регіонів (Донецький, Дніпропетровський, Луганський, Запорізький) характеризуються значною питомою вагою промисловості. Одночасно в цих регіонах різко знижений відносний рівень територіального зосередження сільського господарства. Друга група регіонів визначається переважанням у своїй структурі сільськогосподарської галузі. До неї відносяться Закарпатський, Тернопільський, чернівецький, Волинський, Рівненський, Вінницький, Хмельницький та Чернігівський регіони. Розглядаючи поточну ситуацію в промисловості можна дійти до висновку що найбільш привабливим є Закарпатський, Волинський, Рівненський регіони та м. Севастополь

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

регіони-аутсайтери Миколаївський, Івано-Франківський та Хмельницький. У сільськогосподарському секторі найбільш розвиненими є Полтавський, Дніпропетровський, Черкаський та Хмельницький регіони, малорозвинені – Чернівецький, Донецький та Сумський регіони. Згідно цих даних кожен інвестор має обрати перспективний для себе напрямок, промисловість, чи сільське господарство і провести власну оцінку привабливості.

Таблиця 3. Рівень споживчих можливостей.

Назва регіонів	Середня заробітна плата за регіонами за місяць (січень) у 2007 році (в розрахунку на одного штатного працівника, грн.)	Заборгованість із виплати заробітної плати за регіонами у 2007 році (станом на 1 число, млн. грн) за лютий міс.
Україна	1112	894,9
Автономна Республіка Крим	1002	49,8
Вінницька	822	32,9
Волинська	825	5,0
Дніпропетровська	1229	48,0
Донецька	1280	196,8
Житомирська	830	26,9
Закарпатська	884	3,3
Запорізька	1166	31,3
Івано-Франківська	988	8,4
Київська	1117	23,6
Кіровоградська	865	39,8
Луганська	1119	90,7
Львівська	953	34,2
Миколаївська	1007	27,9
Одеська	1061	31,9
Полтавська	1025	18,4
Рівненська	907	9,4
Сумська	913	27,4
Тернопільська	760	22,9
Харківська	1029	66,9
Херсонська	826	12,3
Хмельницька	831	32,4
Черкаська	879	23,8
Чернівецька	859	4,8
Чернігівська	820	14,1
м. Київ	1865	9,6
м. Севастополь	1065	2,4

За даними Держкомстату.

Найбільший показник середньої заробітної плати у м. Києві, Донецькому, Дніпропетровському, Запорізькому регіонах, а найменша заборгованість по виплаті зарплати у м. Севастополь, Закарпатському, Волинському, Івано-Франківському регіоні. Регіонами –аутсайдерами по купівельній спроможності виступають Тернопільський, Чернігівський, Вінницький та Херсонський. Це показує на значну частку ризику для вкладення коштів інвесторами.

Найбільший прибуток отримали підприємства м. Києва, Донецький, Дніпропетровський, Харківський регіони, найбільш прибутковими щодо загальної кількості підприємств виявилися Кіровоградський, Черкаський, Донецький та Івано-Франківський регіони, а найбільша кількість збиткових підприємств знаходиться у Автономній республіці Крим, Харківському, Чернігівському та Херсонському регіонах. Що стосується рівня розвитку ринкових відносин то найбільш перспективними є м. Севастополь, Донецький, Житомирський та Харківський регіони, регіони-аутсайтери у цій категорії – Чернігівський, Харківський та Луганський.

Стосовно фінансових ризиків, найбільш ризиковими є Автономна республіка Крим, Херсонський, черкаський та Львівський регіони згідно тенденції збільшення розміру довгострокової заборгованості у порівнянні з 2006 роком. Найменший ризик для інвесторів у Хмельницькому, Дніпропетровському, Миколаївському та Луганському регіонах.

Згідно даних найбільше використано інвестиційних ресурсів у м. Києві, Донецькому, Дніпропетровському та Харківському регіонах, а найменше у м. Севастополі, Херсонському, Чернівецькому, та Сумському регіонах. Проведений кореляційно-регресійний аналіз зумовленості динаміки змін аналізованих показників показав існування між ними певної залежності. Величина коефіцієнту кореляції довгострокової кредитної заборгованості підприємств та використання капітальних інвестицій складає $R = 0,988$, прибутку підприємств та використання капітальних інвестицій $R = 0,975$, заборгованості із виплати заробітної плати та використання капітальних інвестицій $R = 0,973$. Дещо менший зв'язок просліджується між середньою заробітною платою та використанням капітальних інвестицій $R = 0,279$. Це свідчить про те, що рівень використання капітальних інвестицій у регіонах став вагомим фактором зростання економічного добробуту

регіону.

Підводячи підсумки ми бачимо, що існують дуже великі регіональні диспропорції, які необхідно зменшувати завдяки активній державній підтримці регіонального розвитку. До регіонів, які можна віднести до лідерів майже по усім показникам належать – Донецький, Дніпропетровський, Харківський та м. Київ. До регіонів з нерозвиненим інвестиційним потенціалом можна віднести Херсонський та Чернігівський.

Таблиця 4. Рівень розвитку ринкових відносин та фінансові ризики

	Довгострокова кредиторська заборгованість підприємств на 1 січня 2007 року		Роздрібний товарооборот, млн.грн.	Підприємства, які одержали прибуток		Підприємства, які одержали збиток	
	млн. грн.	у % до 1 жовтня 2006р.		фінансовий результат млн. грн	у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат млн. грн	у % до загальної кількості підприємств
Україна	518098,2	99,6	9929,1	91074,4	69,1	20837,6	30,9
Автономна Республіка Крим	8735,5	113,9	309,8	1166,3	62,5	568,3	37,5
Вінницька	5703,8	97,2	220,0	1099,3	68,0	332,8	32,0
Волинська	13673,2	99,8	220,0	554,7	66,4	219,5	33,6
Дніпропетровська	70680,8	91,0	190,7	11876,8	66,4	1923,8	33,6
Донецька	75448,9	101,8	918,7	13869,2	73,5	3473,2	26,5
Житомирська	3102,3	107,3	840,9	575,5	65,5	284,5	34,5
Закарпатська	2653,4	105,6	174,5	326,7	80,2	194,8	19,8
Запорізька	12599,4	97,3	235,2	3961,2	68,4	634,9	31,6
Івано-Франківська	7454,0	105,3	381,0	401,9	72,4	229,2	27,6
Київська	17645,4	110,5	186,4	2587,8	71,8	734,9	28,2
Кіровоградська	3285,3	97,4	342,1	411,4	76,6	196,2	23,4
Луганська	21302,2	96,3	141,1	1878,1	66,7	1302,6	33,3
Львівська	16050,9	111,6	296,5	1882,4	69,4	768,0	30,6
Миколаївська	6676,6	93,9	553,0	1315,0	70,0	476,1	30,0
Одеська	18573,1	123,9	190,7	2574,4	71,1	700,3	28,9
Полтавська	10789,4	101,9	574,2	1900,5	70,9	398,5	29,1
Рівненська	4204,1	103,3	221,8	725,2	69,0	150,8	31,0
Сумська	4179,7	99,4	166,0	597,3	66,3	290,4	33,7
Тернопільська	2239,1	100,1	165,4	247,1	69,7	153,0	30,3
Харківська	30798,9	98,7	129,8	5026,3	64,7	1439,8	35,3
Херсонська	5023,1	112,6	767,9	319,9	66,2	334,3	33,8
Хмельницька	3769,2	88,6	159,9	704,8	67,4	159,2	32,6
Черкаська	6512,2	98,3	165,7	916,9	76,0	313,0	24,0
Чернівецька	1833,6	102,7	163,7	229,3	67,6	102,0	32,4
Чернігівська	2679,2	110,6	123,5	385,3	65,2	241,0	34,8
м.Київ	160855,7	97,7	161,0	35346,6	69,6	5052,8	30,4
м.Севастополь	1629,2	104,3	2054,9	194,5	66,9	163,7	33,1

За даними Держкомстату.

Аналізуючи отримані дані можна побачити що на поточний момент в Україні існує ряд перешкод щодо інвестування у регіональну економіку:

- велика заборгованість вітчизняних підприємств;
- недостатнє використання отриманих інвестиційних ресурсів;
- відсутність підтримки інвесторів з боку органів державної влади;
- нерозвиненість механізмів профілактики та зниження рівня ризику через систему взаємного захисту, гарантій та страхування інвестицій (у тому числі із залученням державних інвестицій);
- недостатнє стимулювання з боку держави фінансово-кредитних установ суто інвестиційної спрямованості;
- невиконання урядом взятих на себе зобов'язань;
- незадовільний стан транспортної інфраструктури та комунікацій.

Велика проблема, що перешкоджає створенню привабливого інвестиційного клімату – слабе впровадження новітніх технологій. Підприємства не мають чітко визначених програм щодо застосування інноваційних технологій, а також не усвідомлюють потреби в них. Отже, при затвердженні бюджетних програм допомоги підприємству необхідно вжити заходів щодо підсилення зацікавленості підприємців у новітніх технологіях.

Також в Україні практично не задіяно такий метод залучення коштів як первинна емісія цінних паперів. Існуюче співвідношення відкритих і закритих акціонерних товариств не можна вважати сприятливим для пошуків інвестиційної діяльності. Слабко задіяний механізм управління капіталом через контрольні пакети акцій, основною перешкодою його діяльності є неоптимальне співвідношення відкритих і закритих акціонерних товариств.

Для активізації інвестиційних процесів в регіонах можна запропонувати розробити державну інвестиційну стратегію, яка може ґрунтуватися :

- створенні на проблемних територіях (регіонів-аутсайдерів) спеціальних режимів підтримки інновацій (за типом технопарків);

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

- субсидіюванні утворення нових підприємств в регіонах – аутсайдерах;
- субсидіюванні до 25% від вартості всіх капітальних вкладень в перші три роки на придбання підприємствами землі, будинків, устаткування за умов створення нових робочих місць та збігу профілю діяльності підприємства з пріоритетними напрямками інвестиційної стратегії для групи регіонів-аутсайдерів;
- розробці заохочувальних заходів для іноземного інвестування.

Таблиця 5. Рівень розвитку інвестиційної інфраструктури.

	Кількість суб'єктів ЄДРПОУ за регіонами України станом на 1 січня 2007 р.	Освоєно (використано) капітальних інвестицій за 2006 р.	
		тис.грн.	у % до загального обсягу
Україна	1133200	79711866	100,0
Автономна Республіка Крим	47593	2657630	3,3
Вінницька	28453	1540239	1,9
Волинська	17266	1233357	1,6
Дніпропетровська	92382	7213328	9,0
Донецька	83955	8585305	10,8
Житомирська	21933	1223019	1,5
Закарпатська	18979	1429100	1,8
Запорізька	44357	2618597	3,3
Івано-Франківська	23331	1731893	2,2
Київська	41871	3850756	4,8
Кіровоградська	22718	1116717	1,4
Луганська	40772	3484217	4,4
Львівська	58163	4002289	5,0
Миколаївська	35769	1840497	2,3
Одеська	67857	3965370	5,0
Полтавська	34173	3492883	4,4
Рівненська	17576	1427031	1,8
Сумська	22604	965859	1,2
Тернопільська	20113	747018	1,0
Харківська	71050	5771213	7,2
Херсонська	28028	899585	1,1
Хмельницька	24805	1347826	1,7
Черкаська	25814	1868274	2,3
Чернівецька	14687	904288	1,1
Чернігівська	18486	1121959	1,4
м. Київ	198996	14154513	17,8
м. Севастополь	11469	519103	0,7

За даними Держкомстату.

Держава може сприяти оздоровленню регіонального інвестиційного клімату через цільові комплексні програми, які базуються на принципах програмно-цільового планування. Найбільш важливими з цих принципів є:

- цілеспрямованість розроблюваних заходів;
- системний підхід у розробці і реалізації програм;
- комплексність, тобто взаємне ув'язування окремих елементів програм;
- ресурсна забезпеченість.

Для цілей підтримки високої інвестиційної активності регіонів держава повинна розробляти загально регіональну інвестиційну програму. Ця програма має пов'язуватися з показниками бюджету розвитку.

Але формування бюджету розвитку саме по собі не може вирішити проблему активізації регіональної інвестиційної діяльності. Необхідно вдосконалити механізм його реалізації, що дозволив би виконувати видаткові статті поза залежністю від поточного виконання Держбюджету. Для забезпечення цього за бюджетом розвитку мають бути закріплені відповідні джерела. Багато створити регіональні інвестиційні установи, завданням яких може стати управління розподілом витрат. Це стосується в першу чергу до значних за обсягом інвестиційних проектів, які рідко фінансуються з одного джерела, а тому залучаються кошти як з державного так із регіонального бюджетів.

Кошти бюджету розвитку спрямовуються, в першу чергу на прямі державні інвестиції, що надаються по конкурсу пріоритетним інвестиційним проектам.

Другий напрям витрат бюджету розвитку – кредитування операцій по експорту високотехнологічної української продукції, реалізація програм модернізації або конверсії підприємств оборонного комплексу..

Вагомим інструментом для активізації інвестиційної діяльності регіонів є бюджетні важелі. При їх застосуванні держава має спиратися на наступні принципи:

- виділення бюджетних коштів переважно для реалізації державних пріоритетів, програм, що спрямовані на здійснення структурної перебудови економіки, за адресним принципом;
- фінансування об'єктів, будівництво яких починається за рахунок бюджетних коштів, на конкурсній основі;
- надання переваги раніше розпочатому будівництву, технологічному переобладнанню і реконструкції діючих підприємств.
- Розширення мішаного фінансування інвестиційних проектів.

Висновки. На сучасному етапі розвитку економіки України виникла об'єктивна необхідність активізації інвестиційної діяльності. Такі процеси, як структурне та якісне оновлення виробництва і створення ринкової інфраструктури відбуваються практично повністю шляхом інвестування. Чим інтенсивніше воно здійснюється, тим швидше проходить відтворювальний процес, тим активніше відбуваються активні ринкові перетворення.

Провідна роль у активізації економічного розвитку держави належить її регіонам. Саме розвиток регіональної економіки та зменшення територіальної економічної диференціації сприяє сталому економічному прогресу в країні. Актуальність досліджень регіональних аспектів інвестиційної діяльності зумовлюється зростаючим впливом регіональної економіки на діяльність держави в цілому.

Головним фактором розвитку регіонального інвестиційного процесу є привабливий інвестиційний клімат в регіоні. Існують різні підходи до оцінки інвестиційного клімату національної економіки, які розрізняються залежно від цілей дослідження, по кількості аналізованих показників, їх якісних характеристиках, по вибору самих показників.

У статті наведено приклад аналізу інвестиційного клімату регіонів та надано рекомендації щодо державних заходів по його покращенню.

Джерела та література

1. Бланк І.А. Інвестиційний менеджмент. – МП «ІТЕМ» Лтд. 1995
2. Інвестування української економіки: Монографія/ За ред. А.І. Сухорукова – К.: Нац. Інститут проблем міжнародної безпеки, 2005.
3. Орловська Ю.В. Стратегічне управління інвестиціями в регіональний розвиток.–К.:Знання України 2006.
4. Недашківський М.М, Данілов О.Д. Інвестиційні процеси в Україні: Навч.посібник. Академія ДПС України.2001.
5. Пересада А.А. та інш. Інвестування: навч.–метод. Посібник для самост. вивч. дисц.– К.: КНЕУ, 2001.
6. <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Пашкова Е.Н.

ОСОБЕННОСТИ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ С ИНОСТРАННЫМ КАПИТАЛОМ ПИЩЕВОЙ И ПЕРЕРАБАТЫВАЮЩЕЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ РЕГИОНА

Внешнеэкономическая деятельность предприятий играет существенную роль в функционировании и развитии экономики регионов и страны в целом.

Для Белгородской области внешнеэкономическая деятельность – важная составляющая успешного социально-экономического развития региона в новых условиях. Эти связи интенсивно развиваются как на правительственном уровне с рядом государств, так и на уровне прямых контактов зарубежных и белгородских производителей. Региональные внешнеэкономические связи оказывают как прямое, так и косвенное воздействие на отраслевую структуру экономики региона. Прямое влияние внешнеэкономической деятельности на экономику региона проявляется в основном через поступление посредством импортных поставок в регион продукции производственно–технического назначения, новейших технологий. Косвенное воздействие проявляется через поступления на региональные предприятия высококачественного сырья, оборудования, технологий. Кроме того, увеличение экспортных поставок позволяет пополнить бюджет, увеличить количество рабочих мест. Внешнеэкономические операции предприятия Белгородской области осуществляются на протяжении многих лет. Благодаря отмене государственной монополии на ведение внешнеэкономической деятельности, у предприятий появилось право на самостоятельное ведение экспортно-импортных операций.

В 2005 году во внешнеэкономической деятельности области участвовало более 2000 предприятий и организаций различных форм собственности из них 252 предприятия и организаций с иностранным капиталом, что по сравнению с 2001 годом в 5 раз больше. Среднесписочная численность без совместителей увеличилась на 37% и составляет 46711 человек, фонд заработной платы вырос на 11,1%, что 7257 млн. рублей, оборот организаций в фактически действующих ценах составил 92450,2 млн. рублей.